

Tullihallituksen päätöksen 204/010/2010 liite 1

Sisällysluettelo

1. YHTEISÖÖN MERITSE JA LENTOTEITSE SAAPUVAT TAVARAT	2
1.1. Alus saapuu suoraan kolmannesta maasta.....	2
1.2 Alus saapuu yhteisömaasta muussa kuin hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä.....	3
1.3 Alus saapuu yhteisömaasta hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä laivayhtiön käyttäessä meriliikenteen yksinkertaistettua passitusmenettelyä	3
1.4 Lentoteitse saapuvien tavaroiden ilmoittaminen.....	4
1.5 Meri- tai lentoliikenteen yksinkertaistetussa passitusmenettelyssä saapuvien tavaroiden ilmoittaminen Arex-järjestelmään annettavalla ilmoituksella	5
2. VÄLIAIKAINEN VARASTOINTI	5
2.1 Väliaikaisen varastoinnin yleisilmoitus	5
2.2 Purkaustuloksen ilmoittaminen	5
2.3 Väliaikaisen varaston tulonumero	6
2.4 Vuoden 2010 puolella väliaikaiseen varastoon saapuneet tavarat.....	7
2.5 Väliaikaisen varastoinnin päättävä tai valvontatyyppin I mukaiselle vapaa-alueelle siirrettyjen tavaroiden jälleenvienti	7
2.5.1 Yleistä	7
2.5.2 Meriliikenne	7
2.5.3 Lentoliikenne.....	9
2.6 Väliaikaisen varastonpitäjän velvollisuuksista niiden tavaroiden osalta, joille ei ole osoitettu tulliselvitysmuotoa määräajassa.....	9
3. TAVAROIDEN SIIRTÄMINEN VALVONTATYYPIN I MUKAISELLE VAPAA-ALUEELLE	9
4. YHTEISÖSTÄ MERITSE TAI LENTOTEITSE POISTUVAT TAVARAT	10
4.1 Yleistä	10
4.2 Yhteisötavaran siirto ja poistumisen yleisilmoitus	10
4.3 Poistumisen yleisilmoituksen vaatiminen kauttakuljetuksissa.....	10
4.3.1 Tavaroiden siirtäminen Suomesta toiseen EU-maahan	11
4.3.2 Tavarat pysyvät aluksessa Suomessa.....	11
4.3.3 Suora siirtolastaus	11
4.3.4 Jälleenvienti väliaikaisesta varastosta	12
4.3.5 Kun passitusilmoituksella on ilmoitettu turvatiedot	12
4.3.6 Kun uudelleen lastattavista tavaroista on annettu vienti-ilmoitus ja tavaroiden poistuminen on jo vahvistettu	12
4.4 Tavaroiden poistuminen (kauttakuljetus) toiseen yhteisömaahan.....	12
4.5 Tavaroiden fyysisen poistumisen ilmoitukset; kaksi muutosta	13
4.5.1 Muutokset ilmoitusten antamisen määräaikoihin	13
4.5.2 Saapuminen poistumispaikalle - ilmoituksen antamisesta lentoliikenteessä	13
5. PASSITUKSEN EDELTÄVÄNÄ MENETTELYNÄ AREX-ILMOITUS.....	13
6. MENETTELY POIKKEUSTILANTEESSA	13
7. VIIMEISIMMÄT SOVELTAMISASETUKSEN MUUTOKSET	15
8. EU -LAAJUISET TULKINTAOHJEET (GUIDELINES)	16
9. ASIAA KOSKEVAT TULLIHALLITUKSEN OHJEET JA MÄÄRÄYKSET	16

1. YHTEISÖÖN MERITSE JA LENTOTEITSE SAAPUVAT TAVARAT

1. 1. Alus saapuu suoraan kolmannesta maasta

Aluksen saapussa suoraan kolmannesta maasta, sen kuljettamista tavaroista on Tullille annettava sähköisesti

- saapumisen yleisilmoitus ennen aluksen saapumista satamaan
- aluksen saapumisilmoitus
- tavaroiden esittämisilmoitus
- purkaustulosilmoitus

Sähköinen aluksen saapumisilmoitus on edellytys aluksen lastin purkamiselle. Ilmoittajan halutessa aluksen saapumisilmoitus ja aluksesta purettavaa lastia koskeva esittämisilmoitus voidaan yhdistää. Yhdistetty aluksen saapumisilmoitus ja aluksesta purettavaa lastia koskeva esittämisilmoitus on tällöin annettava ennen lastin purkamista. Saapumisen yleisilmoitus ja tavaroiden esittämisilmoitus yhdessä muodostavat ilmoituksen tavaran väliaikaista varastoimista varten. Saapumisilmoitus, tai milloin saapumisilmoitus on yhdistetty esittämisilmoitukseen, tämä yhdistetty ilmoitus, on annettava aina aluksen saapumishetkellä. Ilmoituksen voi tehdä aikaisintaan, kun alus saapuu satama-alueelle, ilmoitus on tehtävä viimeistään puolen tunnin kuluessa siitä, kun köydet on kiinnitetty. Ilman hyväksyttyä saapumisilmoitusta alusta ei saa purkaa.

Tavaroiden esittämisilmoitus voidaan aikaisintaan antaa aluksen saavuttua satamaan. Se on kuitenkin annettava samana päivänä kuin alus saapuu, mikäli alus on saapunut ennen klo 14.00. Muutoin ilmoitus on annettava viimeistään klo 12:00 aluksen saapumista seuraavana päivänä.

Jos alus saapuu suoraan kolmannesta maasta Saimaan kanavan kautta, kuljetusvälineen saapumisilmoitus voidaan aikaisintaan antaa, kun Venäjän tullitarkastus on päättynyt, alukseen on noussut suomalainen luotsi ja laiva on lähtenyt Juustilasta. Jos tavaroista annetaan erillinen esittämisilmoitus, ilmoitus voidaan kuitenkin aikaisintaan tehdä, kun alus on saapunut Saimaan alueen satamaan tavaroiden purkamista varten. Se on kuitenkin annettava samana päivänä kuin alus saapuu, mikäli alus on saapunut ennen klo 14:00. Muutoin ilmoitus on annettava viimeistään klo 12:00 aluksen saapumista seuraavana päivänä.

Ilmoitusvelvollinen tai hänen asiamiehensä toimiva edustaja on velvollinen toimittamaan kuljetusvälineestä purettavia tavaroita koskevat tiedot Tullin järjestelmän antamine MRN-numeroineen (Movement Reference Number) sille väliaikaisen varaston pitäjälle, jonka varastoon kysymyksessä olevia tavaroita puretaan. Tullihallitus suosittelee, että väliaikaisen varaston tulonumerona käytetään mainittua MRN-numeroa ja siihen liittyvää tavaraerän numeroa. Väliaikaisen varaston pitäjän tulee ilmoittaa näitä tavaroita koskevat purkaustulokset tullille sähköisesti. Purkaustulosilmoitus on samalla väliaikaisen varastonpitäjän antama ilmoitus tavaroiden vastaanottamisesta.

Ilmoitusten antamisesta on pääsääntöisesti vastuussa laivayhtiö tai tilanteen mukaan väliaikaisen varaston pitäjä. Ilmoituksia voi tarvittaessa antaa muukin taho.

1.2 Alus saapuu yhteisömaasta muussa kuin hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä

Aluksen saapuessa yhteisömaasta muussa kuin hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä siitä saapumissatamassa purettavista tavaroista on annettava Tullille sähköisesti

- yleisilmoitus
- tavaroiden esittämislmoitus
- purkaustulosilmoitus

Yleisilmoitus ja tavaroiden esittämislmoitus yhdessä muodostavat ilmoituksen tavaran väliaikaista varastoimista varten. Yleisilmoitus voidaan antaa heti, kun yleisilmoitustiedot ovat ilmoittajalla olemassa. Tavaroiden esittämistiedot voidaan aikaisintaan antaa aluksen saavuttua satamaan. Yleisilmoitus ja esittämislmoitus on annettava viimeistään klo 12:00 aluksen saapumista seuraavana päivänä. Ne on kuitenkin annettava samana päivänä kuin alus saapuu, mikäli alus on saapunut ennen klo 14:00. Tavara voidaan kuitenkin purkaa aluksesta ennen ilmoitusten antamista.

Tulli voi alusten purkausvalvontaa varten pyytää käyttöönsä purettavia tavaroita koskevan tavaraluettelon varsinkin silloin, kun yleisilmoitus ja tavaroiden esittämislmoitus annetaan vasta laivan lastin purkamisen jälkeen.

Ilmoitusvelvollinen tai hänen asiamiehenään toimiva edustaja on velvollinen toimittamaan kuljetusvälineestä purettavia tavaroita koskevat tiedot Tullin järjestelmän antamine MRN-numeroineen (Movement Reference Number) sille väliaikaisen varaston pitäjälle, jonka varastoon kysymyksessä olevia tavaroita puretaan. Tullihallitus suosittelee, että väliaikaisen varaston tulonumerona käytetään mainittua MRN-numeroa ja siihen liittyvää tavaraerän numeroa. Väliaikaisen varaston pitäjän tulee ilmoittaa näitä tavaroita koskevat purkaustulokset tullille sähköisesti. Purkaustulosilmoitus on samalla väliaikaisen varastonpitäjän antama ilmoitus tavaroiden vastaanottamisesta.

Ilmoitusten antamisesta on pääsääntöisesti vastuussa laivayhtiö tai tilanteen mukaan väliaikaisen varaston pitäjä. Ilmoituksia voi tarvittaessa antaa muukin taho.

1.3 Alus saapuu yhteisömaasta hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä laivayhtiön käyttäessä meriliikenteen yksinkertaistettua passitusmenettelyä

Aluksen saapuessa hyväksytyssä säännöllisessä reittiliikenteessä ja meriliikenneyhtiön käyttäessä hyväksi meriliikenteen yksinkertaistettua passitusmenettelyssä aluksesta saapumissatamassa purettavista tavaroista on annettava Tullille sähköisesti

- yleisilmoitus T1 –tavaroista
- tavaroiden esittämislmoitus
- purkaustulosilmoitus

Yleisilmoitus ja tavaroiden esittämislmoitus yhdessä muodostavat ilmoituksen tavarän väliaikaista varastoimista varten. Yleisilmoitus voidaan antaa kun yleisilmoitustiedot ovat olemassa. Tavaroiden esittämistiedot voidaan aikaisintaan antaa aluksen saavuttua satamaan. Yleisilmoitus ja esittämislmoitus on annettava viimeistään klo 12:00 aluksen saapumista seuraavana päivänä. Ne on kuitenkin annettava samana päivänä kuin alus saapuu, mikäli alus on saapunut ennen klo 14:00.

Tulli voi alusten purkausvalvontaa varten pyytää käyttöönsä purettavia tavaroita koskevan tavaraluettelon varsinkin silloin kun yleisilmoitus ja tavaroiden esittämislmoitus annetaan vasta laivan lastin purkamisen jälkeen.

Ilmoitusvelvollinen tai hänen asiamiehenään toimiva edustaja on velvollinen toimittamaan kuljetusvälineestä purettavia tavaroita koskevat tiedot Tullin järjestelmän antamine MRN - numeroineen (Movement Reference Number) sille väliaikaisen varaston pitäjälle, jonka varastoon kysymyksessä olevia tavaroita puretaan. Tullihallitus suosittelee, että väliaikaisen varaston tulonumerona käytetään mainittua MRN-numeroa ja siihen liittyvää tavaräerän numeroa. Väliaikaisen varaston pitäjän tulee ilmoittaa näitä tavaroita koskevat purkaustulokset tullille sähköisesti. Purkaustulosilmoitus on samalla väliaikaisen varastonpitäjän antama ilmoitus tavaroiden vastaanottamisesta.

Manifestipassituksen päättäminen edellyttää, että passitusilmoituksina käytettävät manifestit toimitetaan määräsätaman tullille tullin määräämällä tavalla aluksen saavuttua.

Ilmoitusten antamisesta on pääsääntöisesti vastuussa laivayhtiö tai tilanteen mukaan väliaikaisen varaston pitäjä. Ilmoituksia voi tarvittaessa antaa muukin taho.

1.4 Lentoteitse saapuvien tavaroiden ilmoittaminen

Lentoteitse saapuvien tavaroiden ilmoittamista koskevat samat säännöt kuin meritse saapuvien tavaroiden ilmoittamista ilma-aluksen saapussa suoraan kolmannesta maasta.

Jos ilma-alus saapuu suoraan toiselta yhteisön lentokentältä, siihen tällä kentällä lastattuja tavaroita pidetään yhteisötavaroina, jos kuljetus tapahtuu yhdellä jäsenvaltiossa laaditulla kuljetusasiakirjalla. Jos toisesta yhteisömaasta saapuva ilma-alus kuitenkin sisältää tavaroita, joita siihen ei ole yhteisökentällä lastattu mutta jotka puretaan suomalaisella lentokentällä, näistä tavaroista on annettava yleisilmoitus ja ne on esitettävä tullille niiden väliaikaista varastoimista varten.

Tulli voi ilma-alusten purkausvalvontaa varten pyytää käyttöönsä purettavia tavaroita koskevan tavaraluettelon varsinkin silloin kun yleisilmoitus ja tavaroiden esittämislmoitus annetaan vasta lentokoneen lastin purkamisen jälkeen.

Jos tavarat tuodaan Suomeen yhteisömaista käyttäen lentoliikenteen yksinkertaistettua passitusmenettelyä, on passitusasiakirjassa mainitut T1-koodilliset tavarat ilmoitettava tullille niiden väliaikaista varastoimista varten antamalla niistä sähköinen yleisilmoitus ja esittämisilmoitus ilma-aluksen saavuttua. Yleisilmoitus ja esittämisilmoitus on annettava viimeistään klo 12:00 ilma-aluksen saapumista seuraavana päivänä. Ne on kuitenkin annettava samana päivänä kuin ilma-alus saapuu, mikäli ilma-alus on saapunut ennen klo 14:00. Passitusasiakirjat ja niissä mainitut muut tavarat on tällöin esitettävä tullille saapumislentokenttää valvovan tullin vaatimalla tavalla manifestipassituksen päättämiseksi.

Ilmoitusten antamisesta on pääsääntöisesti vastuussa lentoliikenneyhtiö tai tilanteen mukaan väliaikaisen varaston pitäjä. Ilmoituksia voi tarvittaessa antaa muukin taho.

1.5 Meri- tai lentoliikenteen yksinkertaistetussa passitusmenettelyssä saapuvien tavaroiden ilmoittaminen Arex-järjestelmään annettavalla ilmoituksella

AREX -ilmoitusjärjestelmän käyttämisestä passitusmenettelyn päättämiseen tarvitsematta esittää passitusasiakirjoja tullille määrätään myöhemmin tarvittaessa erikseen.

2. VÄLIAIKAINEN VARASTOINTI

2.1 Väliaikaisen varastoinnin yleisilmoitus

Tavarat laitetaan väliaikaiseen varastoon yleisilmoituksen perusteella. Tavaroiden saapuessa **suoraan kolmannelta maasta**, tavaroiden väliaikaista varastointia koskevat tiedot saadaan saapumisen yleisilmoituksesta ja esittämisilmoituksesta.

Kun tavarat saapuvat **toisesta yhteisömaasta**, tavaroiden väliaikaista varastointia koskevat tiedot saadaan yleisilmoituksesta tavaroiden väliaikaista varastointia varten ja esittämisilmoituksesta. Esittämisilmoituksella pitää ilmoittaa sen väliaikaisen varaston varastotunniste (R-numero), jonne tavarat puretaan. Varastotunnisteet löytyvät varastoluvasta sekä Tullin nettisivuilta osoitteesta www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/internet/ITUPassitus/index.jsp.

Kun tavarat saapuvat passitusmenettelyssä, pidetään passitusilmoitusta väliaikaisen varastoinnin yleisilmoituksena.

2.2 Purkaustuloksen ilmoittaminen

Tullihallituksen määräyksen 184/010/09 mukaisesti tavaroiden saapumista koskevien ilmoitusten antamisesta vastuussa oleva taho tai hänen asiamiehensä toimiva edustaja on velvollinen toimittamaan purettavia tavaroita koskevat tiedot (MRN-numero ja siihen liittyvä tavaraeränumero) sille väliaikaisen varaston pitäjälle, jonka varastoon tavarat puretaan.

Halutessaan varastonpitäjä voi antaa Tullille ns. **vastaanottoilmoituksen** ennen purkaustulosilmoituksen antamista. Vastauksena tähän ilmoitukseen Tulli kertoo **purkaustulosolettamalla** ne tavaraa koskevat tiedot, jotka kuljetusliike on ilmoittanut (saapumisen) yleisilmoituksella. Varastonpitäjä voi käyttää näitä tietoja pohjana purkaustulosilmoitukselle.

Väliaikaisen varastonpitäjän on annettava **purkaustulosilmoitus sähköisesti Tullin AREX-järjestelmään**, mikäli saapumista koskevat ilmoitukset on annettu AREX-järjestelmän kautta. Purkaustulosilmoituksella kerrotaan, vastasiko purkaustulos (saapumisen) yleisilmoituksen tietoja. Purkaustuloksen antamisesta on annettu AREX-ilmoitusten asiakasohje 5. Ohje löytyy Tullin nettisivuilta, osoitteesta www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/edi/AREX/Asiakasohjeet/index.jsp.

Kun tavarat ovat saapuneet passitusmenettelyssä, tavaroita koskeva purkaustulosilmoitus annetaan passitusmenettelyä koskevien ohjeiden mukaisesti.

Tavarat kirjataan väliaikaisen varaston kirjanpitoon purkaustuloksen perusteella.

2.3 Väliaikaisen varaston tulonumero

Poiketen Tullihallituksen määräyksessä 184/010/09 esitetystä vaatimuksesta, Tullihallitus **suosittelee**, että väliaikaisen varaston tulonumerona käytetään AREX-järjestelmästä saatua MRN-numeroa ja siihen liittyvää tavaraeränumeroa. Jos AREX-järjestelmästä saatua MRN-numeroa ja siihen liittyvää tavaraeränumeroa ei kuitenkaan ole mahdollista käyttää väliaikaisen varaston tulonumerona, on (saapumisen) yleisilmoituksen MRN- ja tavaraeränumero ilmoitettava väliaikaisen varaston kirjanpidossa tuloeräkohtaisesti. Tullin AREX-järjestelmän antama MRN- ja tavaraeränumero toimivat yhdistävänä linkkinä seurattaessa tavarän jäljitysketjua.

Osoitettaessa tavaroille väliaikaisen varastoinnin jälkeistä tulliselvitysmuotoa, on tullilmoituksella ilmoitettava edeltävänä asiakirjana edellä mainittu MRN- ja tavaraeränumero. Väliaikaisen varastonpitäjän antamaa "omaa tulonumeroa" ei voida enää ilmoittaa edeltävänä asiakirjana seuraavalla tullilmoituksella 1.1.2011 jälkeen, kun saapumista koskevat ilmoitukset on annettu AREX-järjestelmän kautta. Tämän vuoksi kuljetusliikkeen (tai hänen asiamiehensä toimivan edustajan) on annettava tulliselvityksestä vastuussa olevalle toimijalle tiedoksi tavaroita koskeva MRN- ja tavaraeränumero.

Myös passitusmenettelyssä saapuneiden tavaroiden osalta Tulli suosittelee passituksen MRN-numeron käyttämistä väliaikaisen varaston tulonumerona 1.1.2011 alkaen.

Tulli seuraa alkuvuoden 2011 aikana, annetaanko saapumista koskevat ilmoitukset kuljetusvälinevai konttikohtaisesti. Kun toimijat ovat vakiinnuttaneet ilmoitusten antamista koskevat toimintamallinsa, tarkastelee Tulli uudestaan aiemmin esittämänsä vaatimusta käyttää AREX-järjestelmästä saatua MRN-, ja siihen liittyvää tavaraeränumeroa tai passituksen MRN-numeroa ainoana hyväksyttävänä väliaikaisen varaston tulonumeroina. Poikkeuksen edellä mainittuun muodostavat ennakoilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle rajatut tilanteet (ks. AREX-opas).

2.4 Vuoden 2010 puolella väliaikaiseen varastoon saapuneet tavarat

Koska saapumista koskevien ilmoitusten antaminen AREX-järjestelmään tulee pakolliseksi 1.1.2011 alkaen, on hyvin todennäköistä, että väliaikaisessa varastossa on vuodenvaihteen jälkeen ennen ao. päivämäärää saapuneita tavaroita. Näillä tavaroilla ei ole taustalla AREX-järjestelmästä saatua MRN- ja tavaraeränumeroa, joka pitää ilmoittaa tavaroiden tulliselvityksen yhteydessä vuodenvaihteen 2011 jälkeen. Vuoden 2010 puolella väliaikaiseen varastoon saapuneet tavarat, joista ei ole annettu vapaaehtoisena saapumista koskevia ilmoituksia AREX-järjestelmään, on tulliselvitettävä normaalisti kuljetusmuotojen määräaikaisten puitteissa.

2.5 Väliaikaisen varastoinnin päättävä tai valvontatyyppin I mukaiselle vapaa-alueelle siirrettyjen tavaroiden jälleenvienti

2.5.1 Yleistä

Kolmanteen maahan poistuvista tavaroista on annettava poistumisen yleisilmoitus, ellei tavaroista ole annettu turvatiedot sisältävää tulli-ilmoitusta. Poistumisen yleisilmoituksen antaminen ei kuitenkaan ole pakollista, kun väliaikaisessa varastossa tai valvontatyyppin I mukaisella vapaa-alueella varastoitavat tavarat lastataan uudelleen saman toimipaikan alueella laivaan, ilma-alukseen tai junaan enintään 14 kalenteripäivää kestäneen varastoinnin jälkeen tai kun tavarat ”poistuvat” toiseen yhteisömaahan. Tällaisesta enintään 14 kalenteripäivää kestäneestä varastoinnista ja sitä seuraavasta jälleenviennistä on kuitenkin ilmoitettava Tullille.

Ilmoitusvelvollinen on liikenteenharjoittaja (kuljetusliike). Ilmoituksen voi tehdä myös väliaikaisen varaston pitäjä tai valvontatyyppin I mukaisella vapaa-alueella varastointia harjoittava toimija, mikäli tästä on sovittu liikenteenharjoittajan kanssa.

2.5.2 Meriliikenne

Tavarat jälleenviedään varastosta suoraan kolmanteen maahan

Kun varastointi kestää yli 14 vrk ja tavarat poistuvat yhteisöalueelta suoraan kolmanteen maahan, on poistumisen yleisilmoituksen antaminen pakollista. Ensisijaisesti ilmoituksen antaminen on kuljetusliikkeen vastuulla. Tulli suosittelee, että sähköinen poistumisen yleisilmoitus annetaan riittävän varhaisessa vaiheessa jo ennen tavaroiden lähtöä väliaikaisesta varastosta. Poistumisen yleisilmoituksella ilmoitetaan Tullille aiotusta jälleenviennistä ja sitä voidaan käyttää myös lastauslupana. Sähköisesti annetun poistumisen yleisilmoituksen käyttäminen lastauslupana toimii parhaiten silloin, kun varastonpitäjä itse antaa ilmoituksen kuljetusliikkeen puolesta. Jos varastonpitäjä ei itse anna poistumisen yleisilmoitusta ja haluaa käyttää ao. ilmoitusta myös lastauslupana, on ilmoittajan tulostettava jälleenvietyviä tavaroita koskeva tavaraluettelo ja liitettävä siihen Tullin poistumisen yleisilmoitukselle antama MRN-numero ja mahdolliset tavaraeriä koskevat numerot. Varastonpitäjälle toimitettuna nämä muodostavat yhdessä

lastauslupan, joka liitetään varastonpitäjän kirjanpitoon. Käytännössä netti-ilmoittajan pitää tulostaa tavaraluettelo ennen ilmoituksen lähettämistä Tullille.

Mikäli poistumisen yleisilmoitus annetaan vasta juuri ennen sallitun määräajan umpeutumista (poistumisen yleisilmoituksen antamista koskevat määräajat voi tarkistaa esim. AREX-oppaasta), ei poistumisen yleisilmoitusta käytännön syistä voida käyttää lastauslupana. Määräajan jälkeen kuljetusliikkeen tai sen edustajan on haettava Tullilta manuaalisesti nykykäytännön mukainen lastauslupa, joka liitetään väliaikaisen varastonpitäjän kirjanpitoon. Manuaalisessa lastausluvassa on ilmoitettava tavaratietojen lisäksi viitetietona (saapumisen) yleisilmoituksen tai passitusilmoituksen tuloeräkohtainen MRN- ja tavaraeränumerot.

Kun varastointi kestää enintään 14 vrk ja tavarat poistuvat yhteisöalueelta suoraan kolmanteen maahan, ei poistumisen yleisilmoituksen antaminen ole pakollista. Riittää, että poistumisen esittämisilmoituksella kerrotaan (saapumisen) yleisilmoituksen MRN- ja tavaraeränumerot. Jälleenviennistä on kuitenkin myös tässä tapauksessa ilmoitettava Tullille ennen tavaroiden poistumista yhteisöalueelta, käytännössä siis ennen lastausta. Tämän vuoksi Tulli hyväksyy sähköisen poistumisen yleisilmoituksen antamisen myös tässä tapauksessa. Koska turvatietojen antaminen ei ole pakollista enintään 14 vrk kestäneen varastoinnin jälkeen, ilmoituksesta käytetään termiä poistumisen yleisilmoitus väliaikaisen varastoinnin päättämiseksi. Ilmoitus erotetaan turvatiedot sisältävästä poistumisen yleisilmoituksesta lisäkoodin avulla. Tällöin tavaraerän liiteasiakirjat -kohdassa ilmoitetaan lisäkoodi 2YVP jokaisella tavaraerällä. Koodin arvoksi laitetaan kuluva päivä (pp.kk.vvvv). Sekä yli että enintään 14 vrk kestäneen varastoinnin jälkeen annettavaa poistumisen yleisilmoitusta käytetään ensisijaisesti väliaikaisen varastoinnin päättävän/valvontatyyppin I mukaiselle vapaa-alueelle siirrettyjen tavaroiden jälleenviennin ilmoittamiseen Tullille. Myös tässä tapauksessa riittävän ajoissa annettuna, ilmoitusta voidaan käyttää lastauslupana.

Haetaan lastauslupaa, millä tahansa edellä esitetyllä tavalla, pitää lastauslupapyynnössä ilmoittaa tavaraerää koskeva (saapumisen) yleisilmoituksen MRN - ja tavaraeränumero. Jos tavarat ovat saapuneet väliaikaiseen varastoon passitusmenettelyssä, joka on päätetty, pitää lastauslupapyynnössä ilmoittaa passitusjärjestelmästä saatu MRN -numero edeltävänä asiakirjana.

Tavarat poistuvat toiseen yhteisömaahan

Kun tavarat poistuvat toiseen yhteisömaahan varastoinnin jälkeen, ei yli tai enintään 14 vrk:n säännöllä ole vastaavaa merkitystä kuin tavaroiden poistuessa suoraan kolmanteen maahan. Ennen tavaroiden luovutusta varastosta ja lastausta alukseen, on tavaroille haettava lastauslupa. Lastauslupa voidaan hakea sähköisesti antamalla lisäkoodilla (ks. edellinen kappale) varustettu poistumisen yleisilmoitus tavaroiden väliaikaisen varastoinnin päättämiseksi edellä esitetyllä tavalla tai manuaalisesti. Manuaalisesti haettavassa lastausluvassa pitää viitata (saapumisen) yleisilmoituksen tai passitusilmoituksen tuloeräkohtaisiin MRN- ja tavaraeränumeroihin tavaroiden jäljitysketjun säilymiseksi.

2.5.3 Lentoliikenne

Kun varastointi kestää yli 14 vrk ja tavarat poistuvat yhteisöalueelta suoraan kolmanteen maahan on poistumisen yleisilmoituksen antaminen pakollista. Yli 14 vrk kestäneen varastoinnin osalta lento-liikenteessä toimitaan samoin kuin edellä meriliikenteen osalta on kerrottu.

Sen sijaan enintään 14 vrk kestäneen varastoinnin jälkeen tapahtuvan jälleenviennin osalta riittää, että jälleenvienti kirjataan varastokirjanpitoon. Erillistä lastauslupaa ei alle 14 vrk kestäneen varastoinnin osalta siis tarvitse hakea.

2.6 Väliaikaisen varastonpitäjän velvollisuuksista niiden tavaroiden osalta, joille ei ole osoitettu tulliselvitysmuotoa määräajassa

Väliaikaisen varaston pitäjän pitää edelleen noudattaa tavaroiden tulliselvitysmuodon osoittamista koskevaa määräystä 195/010/03, annettu 12.11.2003 ja 21.10.1998 annettua ohjetta 206/010/98. Varastonpitäjän on toimitettava Tullille luettelo (saapumisen) yleisilmoituksella ilmoitetuista tavaroista, joille ei ole osoitettu tulliselvitysmuotoa määräajassa. Luettelosta on käytävä ilmi määräyksessä 195/010/03 mainittujen tietojen **lisäksi tavaraa koskeva (saapumisen) yleisilmoituksen MRN- ja tavaraeränumero ja tulliselvittämättömän tavaran määrä.**

3. TAVAROIDEN SIIRTÄMINEN VALVONTATYYPIN I MUKAISALLE VAPAA-ALUEELLE

Kun tavarat tuodaan suoraan yhteisön tullialueen ulkopuolelta valvontatyyppin I mukaiselle vapaa-alueelle tai vapaavarastoon, on tavaroista tehtävä kaikki tavaroiden saapumiseen liittyvät ilmoitukset; saapumisen yleisilmoitus, kuljetusvälineen saapumisilmoitus, saapumisen esittämisilmoitus (ks. edellä kohta 1). Tavaroiden esittäminen tapahtuu 1.1.2011 alkaen sähköisesti Tullin AREX-järjestelmään annettavalla ilmoituksella. Kansallisesti on päätetty, että myös toisesta yhteisömaasta saapuvista tavaroista annetaan saapumista koskevat ilmoitukset (Ks. edellä kohta 1) Tullin AREX-järjestelmään. Suomessa alukset eivät saavu suoraan vapaa-alueelle vaan vapaa-alueet ovat muusta satama-alueesta erotettuja osia. Tavaroiden tarkastusten ja muiden Tullin suorittamien toimenpiteiden mahdollistamiseksi vapaa-alueen toimija ilmoittaa tavaroiden siirtämisestä Tullille. Tavaroiden siirtämiseksi vapaa-alueelle voidaan käyttää esim. tullilomaketta 108s-98 (vanha yleisilmoitus). Lomakkeella tai sen liitteenä olevalla asiakirjalla on ilmoitettava siirrettäviä tavaroita koskevat MRN- ja siihen liittyvä(t) tavaraeränumero(t), tavaratiedot ja vapaa-alueen toimijan tavaraerälle antama panonumero. Tavarat siirretään vapaa-alueelle vapaa-alueen/vapaavaraston toimijan vastuulla. Toimijan on liitettävä lomake ja mahdolliset liitteet toimijan kirjanpitoonsa.

Tavaroiden saapumista koskevien ilmoitusten antamisesta tai hänen asiamiehenään toimiva edustaja on velvollinen toimittamaan kuljetusvälineestä purettavia tavaroita koskevat tiedot, mukaan lukien Tullin järjestelmästä saatu MRN- ja siihen liittyvä(t) tavaraeränumero(t), sille vapaa-

alueen toimijalle, joka vastaa tavaroiden varastoinnista vapaa-alueella tai vapaavarastossa. Lisäksi on noudatettava Tullin mahdollisesti muita asioita koskevia ohjeita.

4. YHTEISÖSTÄ MERITSE TAI LENTOTEITSE POISTUVAT TAVARAT

Tässä liitteessä annetaan yleistä ohjausta poistumisen yleisilmoitukseen, kauttakuljetusmenettelyihin sekä tavarain fyysisen poistumisen ilmoituksiin.

Vientiin ja jälleenvientiin liittyvä tulli-ilmoittaminen on ohjeistettu erikseen. Turvatietojen ilmoittaminen vienti-ilmoituksella ja sähköinen ilmoitustapa tulivat pakollisiksi jo vuonna 2009. Tämä ohje ei muuta mainittuihin tavaroihin liittyviä ohjeita ja määräyksiä.

4.1 Yleistä

Tammikuun 1. päivästä 2011 alkaen yhteisöstä poistuvista tavaroista on tietyissä tapauksissa annettava poistumisen yleisilmoitus. Pääperiaatteen mukaisesti poistumisen yleisilmoitus vaaditaan vasta siinä "poistumispaikassa", jossa tavarat lastataan kulkuneuvoon yhteisön alueelta poistuvaan kuljetukseen. Merkitystä ei ole sillä, onko tavara saapunut poistumispaikalle suoraan kolmannesta maasta vai muualta yhteisön alueelta. Toisena pääperiaatteena on, ettei ilmoitusta vaadita, jos tavarasta on jo annettu turvatiedot sisältävä tulli-ilmoitus.

Poistumisen yleisilmoitus vaaditaan, tietyin lisäedellytyksin, kun

- a) yhteisötavaraa siirretään Suomesta toiseen EU-maahan kolmannen maan alueen kautta tai
- b) kolmannen maan tavaraa kuljetetaan pois yhteisöstä ilman tulli-ilmoitusta

4.2 Yhteisötavaran siirto ja poistumisen yleisilmoitus

Poistumisen yleisilmoitus vaaditaan myös silloin kun yhteisötavaraa siirretään toiseen EU-maahan siten, että ennen sinne saapumistaan ne lastataan kolmannen maan alueella toiseen alukseen tai lentokoneeseen. Mikäli alus tai lentokone vain käy kolmannen maan alueella siten, että tavarat pysyvät aluksessa tai lentokoneessa, johon ne oli alun perin lastattu, poistumisen yleisilmoitusta ei tarvitse antaa.

4.3 Poistumisen yleisilmoituksen vaatiminen kauttakuljetuksissa

Poistumisen yleisilmoitus vaaditaan, kun kolmannen maan tavaraa ensin puretaan ja myöhemmin lastataan uudelleen yhteisön alueelta poistuvaan kulkuneuvoon. Tämä on uusien säännösten periaatteellinen lähtökohta. Poistumisen yleisilmoituksen vaatimuksesta on kuitenkin monta poikkeusta. Useimmiten esiintyvissä käytännön tilanteissa ilmoitusta ei joudukaan sen paremmin meri- kuin lentoliikenteessä antamaan.

Poistumisen yleisilmoitusta ei vaadita seuraavissa tapauksissa:

1. Tavarat ovat menossa purettavaksi toisen EU-maan satamaan tai lentokentälle. (kohta 4.3.1)
2. Tavaroita ei pureta aluksesta kauttakulutilanteessa (kohta 4.3.2)
3. Tavarat lastataan suoraan seuraavaan alukseen (kohta 4.3.3)
4. Tavarat ovat väliaikaisesti varastoituina enintään 14 pv ja muutkin vapautumisen edellytykset täyttyvät (kohta 4.3.4)
5. Tavarasta on annettu turvatiedot passitusilmoituksella ja mainittu passituskuljetus päättyy suoraan lastaukseen laivaan tai lentokoneeseen (kohta 4.3.5).
6. Uudelleen lastattavista tavaroista on jo aiemmin annettu vienti tai jälleenviennin tulli-ilmoitus. (kohta 4.3.6, ks. myös edellä kohdassa 4.1 pääperiaate)

4.3.1 Tavaroiden siirtäminen Suomesta toiseen EU-maahan

Kun tavarat ovat menossa purettavaksi toisen EU-maan satamaan tai lentokentälle, niistä ei tarvitse koskaan antaa poistumisen yleisilmoitusta. Asiaan ei vaikuta myöskään kolmannen maan alueella käynti, mikäli tavarat pysyvät aluksessa (Freight Remaining On Board, jäljempänä FROB) tuon käynnin aikana. Kääntäen sanottuna: poistumisen yleisilmoituksen vaatiminen tulee kyseeseen ainoastaan niissä tilanteissa, joissa tavarat on poistumassa kolmanteen maahan.

On kuitenkin huomattava, että tavaroiden katsotaan olevan poistumassa kolmanteen maahan myös sellaisissa kuljetuksissa, joissa alus tai lentokone poikkeaa matkalla yhdessä tai useammassa yhteisön satamassa tai lentokentällä, mikäli tavarat pysyvät aluksessa tai lentokoneessa (FROB). Toisin sanoen näissä ”FROB- tilanteissa” ei ole kysymys tavaroiden siirtämisestä toiseen EU-maahan, vaan normaaleista kolmanteen maahan suuntautuvista kuljetuksista, so. tapauksista, joihin sovelletaan luvuissa 4.3.2-4.3.5 esitettyjä periaatteita.

4.3.2 Tavarat pysyvät aluksessa Suomessa

Poistumisen yleisilmoitusta ei vaadita, kun tavaroita ei pureta aluksesta tai lentokoneesta niiden ollessa suomalaisessa satamassa tai lentokentällä kauttakuljetuksen aikana.

4.3.3 Suora siirtolastaus

Kun tavara saapuu poistumispaikalle ja lastataan siellä suoraan yhteisöstä poistuvaan alukseen tai lentokoneeseen suoraan, tullille ei tarvitse antaa ennen tavaroiden lähtöä mitään ilmoituksia.

Tavaran lähdön jälkeen annettavat ilmoitukset selviävät liitteestä 2.

4.3.4 Jälleenvienti väliaikaisesta varastosta

Poistumisen yleisilmoitusta ei vaadita, kun tavarat ovat väliaikaisesti varastoituina enintään 14 päivää, tiedot tavaroista ovat tulliviranomaisen käytettävissä ja tavaroiden määräpaikka ja vastaanottaja eivät ole muuttuneet liikenteenharjoittajan tietojen mukaan.

Kuitenkin ennen tavaroiden lastausta niiden jälleenviennistä on ilmoitettava tullille. Tässä tilanteessa on erilaisia menettelyvaihtoehtoja tarjolla. Ne selviävät liitteestä 2. Lisäksi väliaikaisen varastoinnin jälkeistä jälleenvientiä on selvitetty edellä luvussa 2.5.

4.3.5 Kun passitusilmoituksella on ilmoitettu turvatiedot

Mikäli suoraan aluksen tai lentokoneen lastaukseen päättyvällä passituksella on turvatiedot, ei poistumisen yleisilmoitusta tarvitse antaa. (Mikäli turvatietoja ei ole, poistumisen yleisilmoitus on annettava.)

Mikäli tavarat merkitään väliaikaisen varastoinnin kirjanpitoon, passitus ei pääty suoraan lastaukseen, eikä turvatietojen olemassa olon tarkastelua passituksella suoriteta poistumisen yhteydessä. Tässä tapauksessa sovelletaan edellä selostettua enintään väliaikaisen varastoinnin sääntöjä. Toisin sanoen, tavaroiden oltua väliaikaisesti varastoituina yli 14 päivää niistä on annettava poistumisen yleisilmoitukset (ks. tarkemmin liite 2).

4.3.6 Kun uudelleen lastattavista tavaroista on annettu vienti-ilmoitus ja tavaroiden poistuminen on jo vahvistettu

Mikäli vientimenettely on päätetty ja tavarain poistuminen siten jo vahvistettu tavarain saapuessa fyysisen poistumisen paikalle, poistumisen yleisilmoitusta ei tarvitse antaa. Tavarastahan on jo annettu turvatiedot sisältävä vienti-ilmoitus. Liikenteenharjoittajan on näissä tapauksissa pyydettyessä pystyttävä osoittamaan vientiselvityksen viitenumero, jonka avulla tulli pystyy kontrolloimaan turvatietojen olemassaolon. Mikäli tulliviranomainen ei saa tarvittavaa tietoa itselleen, sen on vaadittava liikenteenharjoittajalta turvatiedot, so. poistumisen yleisilmoitus (ks. tarkemmin liite 2).

4.4 Tavaroiden poistuminen (kauttakuljetus) toiseen yhteisömaahan

Kolmannen maan tavarain tai jo poistumisvahvistetun vientitavarain kuljettaminen toiseen yhteisömaahan *uudelleen lastausta varten* ei edellytä koskaan poistumisen yleisilmoitusta. (Vrt. edellä kohdassa 4.3.1 sanottua; ns. FROB -tilanteissa poistumisen yleisilmoitus on kuitenkin vaadittava, ellei muuta vapautusperustetta ole.) Myös toiseen yhteisömaahan suuntautuvien kuljetusten menettelyt on kuvattu liitteessä 2.

4.5 Tavaran fyysisen poistumisen ilmoitukset; kaksi muutosta

4.5.1 Muutokset ilmoitusten antamisen määraaikoihin

Suomen Tullin vaatimuksena on 31.12.2010 saakka, että poistumisen esittämisilmoitus on annettava viimeistään aluksen lähtöä seuraavana arkipäivänä ja poistumisilmoitus viimeistään kolmantena arkipäivänä kuljetusvälineen lähdön jälkeen. Vaatimuksia muutetaan 1.1.2011 alkaen seuraavasti: Poistumisen esittämisilmoitus on annettava viimeistään kolmantena arkipäivänä kuljetusvälineen lähdön jälkeen. Poistumisilmoitus on annettava viipymätä poistumisen esittämisilmoituksen jälkeen, myös viimeistään kolmantena arkipäivänä kuljetusvälineen lähdön jälkeen.

Mikäli sähköistä poistumisen esittämisilmoitusta käytätän paperimuotoisen lastausluvan korvaavana ilmoituksena ennen poistuvan kuljetusvälineen lastausta, poistumisilmoituksen voi antaa kuitenkin vasta kuljetusvälineen lähdön jälkeen. (Asia selviä tarkemmin liitteestä 2)

4.5.2 Saapuminen poistumispaikalle - ilmoituksen antamisesta lentoliikenteessä

Tullihallituksen päätöksen 23/010/2010 (1.2.2010) mukaisesti sähköinen ilmoitus vientitavaroiden saapumisesta poistumispaikalle on annettava Suomesta lentäen poistuvista tavaroista 1.1.2011 lukien. EU:n tullilainsädännön mukaan viimekätinen vastuu ilmoituksen antamisesta on viejällä. Eräillä merkittävällä lentoliikenteen toimijoilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta antaa 'saapuminen poistumispaikalle' ilmoituksia viejien puolesta vielä 1.1.2011. Mikäli viejä on sopinut ko. ilmoituksen antamisesta tällaisen toimijan kanssa, viejä ei velvoiteta huolehtimaan sen antamisesta muullakaan tavoin. Täsä tapauksessa tavara voidaan esittä poistumispaikalla edelleen nykyisen toimintamallin mukaisesti. Päätöksessä 23/010/2010 säädetty velvollisuus astuu voimaan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

5. PASSITUKSEN EDELTÄVÄNÄ MENETTELYNÄ AREX-ILMOITUS

Jos passitusta edeltävänä menettelynä on saapumisen/poistumisen yleisilmoitus tai yleisilmoitus väliäikaista varastointia varten, ilmoitetaan passitusilmoituksella edeltävänä menettelynä koodi SUM (AREX), numerona AREX MRN-numero sekä lisätietona kyseistä tavaraerää vastaava järjestysnumero. Jos samaan tavaraeränä liittyy useita AREX-ilmoituksia, niin kukin niistä ilmoitetaan omalla rivillänä. Ei siis ole sallittua ilmoittaa esimerkiksi MRN-eriä 1-100 yhdellä tavaraerällä.

6. MENETTELY POIKKEUSTILANTEESSA

Poikkeustilannemenettelyistä on kerrottu THT:ssä 184/010/09 sekä erillisissä asiakasohjeissa. Luvan varamenettelyn käyttöönötöon antaa sähköinen tullauskeskus joko käyttökatkotiedotteen yhteydessä tai sitä pyydettäessä.

Varamenettelyn määräajat:

Saapumisen yleisilmoitus (IE315)

Jos dokumenttimuotoisen saapumisen yleisilmoituksen käyttö johtuu Tullin järjestelmän ilmoitetusta käyttökatkosta, ilmoitukset on jätettävä saapumispaikan Tullille samojen aikarajojen puitteissa, jotka koskevat sähköistä ilmoittamista:

- maanteitse saapuva: 1 h ennen saapumista
- rautateitse tai Saimaan kanavan kautta saapuva: 2 h ennen junan saapumista rajalle tai aluksen saapumista satamaan
- lentäen saapuva: 4 h ennen koneen lähtöä tai lyhyillä lennoilla viimeistään koneen lähtiessä
- meritse valtamerien kautta saapuva konttiliikenne: 24 h ennen kontin lastausta
- meritse valtamerien kautta saapuva muu kuin konttiliikenne: 4 h ennen aluksen lähtöä
- meritse Itämeren satamista saapuvat tavarat: 2 h ennen aluksen saapumista

Jos varamenettelyn käyttö johtuu asiakkaan järjestelmän käyttökatkosta, lomakkeella annettava saapumisen yleisilmoitus on jätettävä Tullille viimeistään 4 tuntia ennen saapumista, lukuun ottamatta valtamerikonttiliikennettä, jossa varamenettelyilmoituskin on jätettävä 24 h ennen kontin lastausta lähtösatamassa.

Poistumisen yleisilmoitus (IE615)

Jos varamenettelyn käyttö johtuu Tullin järjestelmän ilmoitetusta käyttökatkosta, paperidokumenteilla annettavat turvatiedot sisältävät poistumisen yleisilmoitukset on jätettävä Tullille samojen aikarajojen puitteissa, jotka koskevat sähköistä ilmoittamista:

- maanteitse poistuva: 1 h ennen poistumista
- rautateitse tai Saimaan kanavan kautta poistuva: 2 h ennen junan poistumista rajalla tai aluksen lähtöä satamasta
- lentäen poistuva: 30 min ennen koneen lähtöä
- meritse suoraan valtamerille poistuva konttiliikenne: 24 h ennen kontin lastausta
- meritse suoraan valtamerille poistuva muu kuin konttiliikenne: 4 h ennen aluksen lähtöä
- meritse Itämeren satamiin poistuvat tavarat: 2 h ennen aluksen lähtöä.

Jos varamenettelyn käyttö johtuu asiakkaan järjestelmän käyttökatkosta, paperidokumenteilla annettavat turvatiedot sisältävät poistumisen yleisilmoitukset on jätettävä Tullille viimeistään 4 h ennen poistumista, lukuun ottamatta valtamerikonttiliikennettä, jossa varamenettelyilmoituskin on jätettävä 24 h ennen kontin lastausta.

Poikkeusmenettelyistä ja niiden yhteydessä käytettävistä lomakkeista/asiakirjoista annetaan erilliset asiakasohjeet.

Sähköiseen ilmoitusmenettelyyn liittyvien sanomien ja niitä tukevien dokumenttien arkistoinnista on kerrottu THT:n 184/010/09 liitteessä 1. Asiakkaan tulee säilyttää varamenettelyyn liittyvät dokumentit yhtä kauan kuin sähköiseen ilmoitusmenettelyyn liittyvät sanomat ja niitä tukevat dokumentit, eli kuluva vuosi + 3 vuotta.

7. VIIMEISIMMÄT SOVELTAMISASETUKSEN MUUTOKSET

Komission asetuksella 430/2010 saatettiin voimaan viimeinen voimassa olevan tullikoodeksin ”alla” olevan soveltamisasetuksen muutos. Nuo muutokset tulevat voimaan 1.1.2011. Asetus on julkaistu EY:n virallisessa lehdessä.

Uusi tullikoodeksi (asetus 450/2008) tulee voimaan 24.6.2013. Sitä ennen soveltamissäännökset pysyvät siis muuttumattomina, toisin sanoen välillä 1.1.2011 -24.6.2013. Asetuksen 430/2010 muutokset ovat enimmäkseen tavaroiden fyysiseen poistumiseen ja kauttakuljetukseen liittyviä.

Liitteessä 4 on selostettu poistumisen yleisilmoituksen antamisen ja toisaalta tuosta velvollisuudesta vapautumisen pääkohdat. Seuraavassa esitellään lyhyesti muutama muu keskeinen kohta asetuksesta 430/2010:

Lentorahtikirjojen Export- leimauksesta luovutaan

Tällä hetkellä kuljetettaessa lentorahtia ulos yhteisön alueelta viennin poistumisvahvistus merkitään kuljetusasiakirjaan poistumistullitoimipaikan vahvistamalla EXPORT- leimalla, jonka perusteella tavarahan fyysistä poistumista valvova tulli voi varmistua siitä, että asianmukaiset vientimuodollisuudet on täytetty. Näin menetellään joulukuun 31. päivään 2010 saakka. Vuoden 2011 alusta alkaen kuljetusasiakirjoja ei enää leimata. Tilalle ei kuitenkaan tule vielä tässä vaiheessa yhdenmukaista EU-tason toimintamallia fyysisen poistumispaikan tullivalvonnalle, vaan asiat määritetään kansallisesti erikseen kussakin jäsenvaltiossa. Suomessa käyttöön otettavat toimintamallit selviävät liitteestä 2.

Hand-shake principle exit-paikoilla

Asetuksessa 430/2010 saatettiin voimaan tavarahan fyysisen poistumisen osalta velvoittavina säännöksiin se turvauudistuksen keskeinen toimintakäytäntö, joka edellyttää viitetiedon (MRN) ja tiettyjen muiden tietojen siirtämistä toimitusketjussa seuraavalle toimijalle. Tämän tulee tapahtua yhtäaikaaisesti tai etukäteisesti tavarahan fyysiseen siirtymiseen nähden; esimerkiksi alusta lastaavalla toimijalla on oltava ko. tiedot ennen lastauksen alkamista. Näiden säännösten ilmentämää toimintaperiaatetta kutsutaan nimellä ”hand-shake principle”. Tavarahan saapuessa yhteisön poistumispaikalle (satamaan, lentokentälle, junarahtiterminaliin) tavaroiden hallussapitäjän on annettava tarpeelliset vientilähteyksen tiedot seuraavalle hallussapitäjälle, tyypillisesti lastauksesta vastaavalle. Siirrettävät tiedot ovat MRN-viitenumero, tavarahan ainutkertainen viite (UCR) tai kuljetusasiakirjan numero sekä kollimäärä. Liikenteenharjoittaja (kuljetusyhtiö) ei saa antaa lastaustoimeksiantoa, toisin sanoen lastauksesta fyysisesti vastaava toimija ei saa lastata, jollei em. tietoja ole annettu liikenteenharjoittajalle.

Tullimenettelyjä koskevassa EU:n lainsäädännössä asetetaan pääsääntöisesti velvoitteita tullille annettaviin ilmoituksiin liittyen, normaalisti tullilainsäädännössä siis säännellään viranomaisten ja toimijoiden välisiä suhteita. Nämä ns. hand shake- säännökset ovat tähän nähden uudenlaista sääntelyä; *tullilainsäädännön kautta säännellään toimijoiden välisiä keskinäisiä suhteita.*

Lakimuutoksessa jäi vähälle huomiolle ko. säännösten merkittävyys ja niiden vaikutus toimijoiden välisiin prosesseihin ja tietojärjestelmiin. Siihen liittyen, vaikka laki on velvoittavana voimassa tältäkin osin jo 1.1.2011 alkaen, Suomen Tulli ei vaadi säännösten tarkkaa noudattamista tuona päivänä. Kuitenkin toimijoiden tulisi järjestää keskinäiset toimintonsa siten, että uusia säännöksiä noudatetaan 1.10.2011 lukien tarkasti. Kuten edellä on todettu, tavaroiden hallussapitäjän tulee

viitenumeroiden lisäksi siirtää seuraavalle hallussapitäjälle myös tieto tavaraerän kollimäärästä. Tullihallitus antaa kevään 2011 tarkentavia ohjeita asiassa.

Alustoimitukset

Vuoden 2011 alusta lähtien on verottomista kansainvälisen liikenteen aluksiin tapahtuvista yhteisötavaroiden toimituksista annettava tullille ilmoitus alustoimitusilmoitus. Ilmoitus annetaan sähköisenä ilmoituksena joko tullin vientijärjestelmään, tai sitten alustoimittaja voi käyttää luvanvaraista ilmoittamiseen liittyvää yksinkertaistusta, joka pohjautuu alustoimituksesta kirjanpitoon tehtävään merkintään. Alustoimitusmenettelyt on ohjeistettu erikseen.

<http://www.tulli.fi/fi/tiedotteet/asiakastiedotteet/sahkoinenasiointi/2009/20101214/index.html?bc=8450>

8. EU -LAAJUISET TULKINTAOHJEET (GUIDELINES)

Komissio on julkaissut tavaroiden saapumista ja poistumista koskevan lainsäädännön tulkintaohjeita portaalissaan. Ohjeet on toistaiseksi julkaistu vain englanninkielisinä ja ne löytyvät internetistä kohdasta http://ec.europa.eu/ecip/security_amendment/procedures/index_en.htm

Nämä tulkintaohjeet eivät sisällä pelkästään turvauudistuksen ohjeistusta, vaan muun muassa vientimenettelyihin on annettu verrattain kattavat ohjeet. Tässä laajuudessa ei aiemmin ole annettu EU-tasoisia menettelyohjeita viennin menettelyihin. Tullihallitus kehottaakin toimijoita tutustumaan ohjeisiin. Samalla on kuitenkin muistettava ensinnäkin, että tulkintaohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia. Toiseksi, on korostettava kansallisten lisäohjeiden olemassaoloa ja tarvetta

9. ASIAA KOSKEVAT TULLIHALLITUKSEN OHJEET JA MÄÄRÄYKSET

Turvauudistukseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta ja sen yhteydessä kansallisesti käyttöön otettavista uusista menettelyistä on aikaisemmin annettu määräyksiä ja ohjeita, jotka on julkaistu mm. seuraavissa THT –julkaisuissa:

- 152/010/09 [Tullihallituksen päätös kaupallisen alusliikenteen \(kauppamerenkulun\) ilmoitusmenettelystä](#)
- 184/010/09 [Tullihallituksen päätös yhteisöön saapuvia ja yhteisöstä poistuvia tavaroita koskevan sähköisen ilmoitusmenettelyn käyttöönotosta alkaen 14.12.2009 vapaaehtoisena ja viimeistään 1.1.2011 pakollisena](#)
- 022/010/10 [Päätös Tullihallituksen päätöksen 184/010/2009 muuttamisesta](#)
- 023/010/10 [Tullihallituksen päätös velvollisuudesta antaa saapuminen poistumispaikalle –ilmoitus ja ilmoittamisen edellyttämästä luvasta](#)
- 072/010/10 [Sähköisesti annettavien poistumisen ilmoitusten alkaminen, ajankohdan täsmentäminen 3.5.2010](#)
- 089/010/10 [Tavaroiden yhteisöaseman todistaminen sähköisellä AREX–ilmoituksella ja niiden vapautuminen tullivalvonnasta](#)
- 093/010/10 [Tullihallituksen päätös EORI-numeron käytön pakollisuudesta tulli-ilmoituksissa](#)

15.6.2010 alkaen

- 100/010/10 Tuonnin jaksotullauslupien voimassaolon lakkaaminen
- 132/010/10 Tullihallituksen päätös Portnet- ja IMO-numeron ilmoittamisesta saapumisen ja poistumisen esittämisilmoituksilla (IE 347 ja IE 547)
- 172/010/10 Tavaroiden yhteisöaseman todistaminen T2L-asiakirjalla tai muulla hyväksyttävällä asiakirjalla
- 181/010/10 Muutoksia hallinnollisen yhtenäisasiakirjan (SAD-lomake) täyttöohjeisiin ja tuonnin tulli-ilmoituksen tietosisältöön
- 202/010/10 Tuonnin jaksotullauslupien voimassaolon jatkaminen